1927 február 17. Csütörtök

Ára 12 fillér

Átutalva

Debrecen, IX. évf. (38) sz.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENGŐ
EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
PELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM ALATT
TELEFON 3—48. SZÁM.

Hat páncélautó

(*In*) Az a hat páncélautó, mellyel a magyar kormány . államrendőrségünk karhatalmi készültségét akarja felszerelni s ezáltal a kormányzati jogrend zavartalan müködését bizonyos alulról jövő, bomlasztó akciók ellenében bebiztositani, máris megmozditotta a nemzetellenes judeo liberális törekvések forrongó kedélyvilágát A szociáldemokrata s kapitalista zsidóság két identikus világnézetü sajtóorganuma: a „Népszava“ és az „Az Est“ tendenciózus cikkek egész légiójával próbálja denunciálni a „terrorisztikus“, sőt — horribile dictu — „ellenforradalmi“ törvényjavaslatot, mely hat kemény páncélautóval akar belegázolni a konszolidáció nyugodt menetébe s a békés polgárság politikai véleménynyilvánitásaiba!

A cikkek természetesen ama külföldi közvéleménynek szólnak, melynek liberális szelleme bizonyára felháborodik a katonailag ellenőrzött és trianoni plattformon lehiggadt Csonka Magyarország „fegyverkezési“ kisérletén s a fejlett technikával beágyalt sorok közül az is kiérezhető, hogy ezek a jogrendi rankok nemcsak a pesti járókelők közlekedését veszélyeztetik, de Közép-Európa békéjét s igy többek között a lefegyverzett utódállamok legközelebbi jövőjét is . . .

A zsidó lapoknak elmaradhatatlan vészkiáltásai nem ismeretlenek előttünk Hiszen egy Dob-utcai pofon, egy Ádám-ellenes ifjusági tüntetés, sőt egy konzervdoboz is mindig kiváltja belőlük azokat a politikai emóciókat, melyek pár óra alatt világrengető sérelmekké és antisemita öldöklésekké dagadnak a defetista elmék kitünően számitó képzeletében. A szélsőbaloldali közbeszólások, karzatról ledobált röpcédulák és másféle kolunnás vezércikkek egyáltalában nem hatnak reánk a szenzáció ingerével.

Van azonban egy meglepő momentum, amely mindenek fölött nyugtalanitó s a páncélos kocsik beszerzésénél is sürgősebb megoldásra vár.

A hat páncélos autó ellenében akad még Budapesten körülbelől hat magyarnyelvü napilap Nem nehéz őket megtalálni. Ott szagul doznak reggeltől estig az utcákon s a sajtószabadság lőrésein keresztül zavartalanul lövöldözik a nemzetrombolás patronjait. A békés járókelők és nyájas olvasók pedig egyremásra hullnak ezektől a lélekmérgező lövedékektől. Nem jó volna, ha ezeket végérvényesen beszüntetné a kormány? Még csak törvényjavaslatra sem l nne szükség, hiszen a jelenlegi kormányelnök érezte át legjobban a destruktiv sajtó beszüntetésének szükségét, amikor hat év előtt maga dolgozott ki egy ilyen irányu tervezetet.

Ugy hisszük, hogy nemcsak represszlókra, hanem preventiv intézkedésekre is szükség van. Ma azon kesergünk — és nagyon helyesen kesergünk —, hogy 1919-ben hat páncélos autóval le lehetett volna törni a forradalmat. Mi tovább megyünk: ha nem lett volna zsidó liberális sajtó, ki sem tört volna a forradalom S amikor a páncélos automobilok bevezetését jóleső megnyugvással üdvözöljük, a magyar közvélemény nevében szakadatlanul sürgetjük az idegen sajtó elnémitását.

Az automobilok ugyanis a huszonnegyedik órában fognak megérkezni, abban a magasfeszültségü politikai levegőben, amikor az uj erőre kapott Népszavák és Vági-párti sejtek veszedelmesen kezdik aláaknázni a konszolidáció fellegvárait.

Az aknamunkát a hazaáruló sajtó végzi.

Ugy tetszik, hogy a „fehér-terror“ legelkeseredettebb sötétben bujkáló ellenforradalmárjai sem tiltakoznánk az ellen, ha a törvényhozás végrevalahára betiltaná a nemzetromboló sajtótermékeket, — hét évi kisérletezés után, lehetőleg még a páncélos autók premierje előtt . . .

Csilléry András a Pázmány-egyetem autonomiájának megsértése miatt interpellált a képviselőházban

Ádám-Auspitz kinevezése nemcsak az autonomiát sérti, hanem sulyos erkölcsi kár érte vele az ifjuságot is — A kultuszminiszter vállalja a felelősséget Ádám kinevezése miatt — Propper Sándor az októberi forradalmat dicsőitette

Budapest, február 16. A képviselőház mai ülésén Borbély-Maczky Emil a gyöngyösi választókerületben az ellenzéki jelölt egyik emberének inzultálásával kapcsolatban történt eseményekről kért felvilágositást a belügyminisztertől, aki válaszában kijelentette, hogy vizsgálatot fog inditani és amennyiben a csendőrség hibázott volna, feltétlenül megtorlással él.

Az adócsökkentési javaslat általános tárgyalásánál az első szónok Várnai Dániel volt, aki követeli a kereseti adómentes létminimum felemelését és a forgalmiadó enyhitését A javaslatot nem fogadja el.

Propper Sándor szólal fel ezután, aki szerint a javaslat nem hoz enyhülést, de ugyanakkor konfiskálja az autonomiák jogait. A kormány ugylatszik, nem tür meg a maga hatalmán kivül más hatalmat, vagy rendelkezési jogot ebben az országban és a szabadságjogok korlátozása után most az autonomiákra kerül a sor. 1918 októbere jelentette Magyarországon a szabadságjogok és az egyéni előrehaladás lehetőségét. (Óriási zaj.)

Farkas Géza: Hogy lehet ezt dicsérni!? Hogy pártolhatja valaki a forradalmat!?

Propper Sándor:

Nekem jogom van az októbert dicsérni,

mert csak passziv katonája voltam. (Taps a baloldalon, felháborodás és zaj a középen.) Nem helyesli a vármegyei kiskirályok tultengő hatalmát, de tiltakozik az autonomiák jogainak csökkentése ellen. A javaslatot nem fogadja el.

Ezután az interpellációk tárgyalására áttérve, Klebelsberg kultuszminiszter kérte a Ház hozzájárulását ahhoz, hogy a Pakots interpellációjára adandó válaszát Ádám (Auspitz) kinevezése ügyében, Csilléry Andrásnak ugyanebben az ügyben ma elhangzandó interpellációja után mondhassa el. A Ház ehhez hozzájárult.

Az interpellációra az ülésterem teljesen megtelt képviselőkkel, akik rendkivül nagy várakozással tekintettek az interpelláció és a válasz elé.

Csilléry András interpellációja

Csilléry András: Az egész magyar közvélemény érdeklődését lekötik az egyetemen történő dolgok, mert Ádám Lajos tanári kinevezése az összes fakultások ügye, nem csupán az orvosi fakultásé és

belevág az egyetem autonomiájába is.

Sőt a vidéki egyetemek tiltakozását is maga után vonta.

Ferde beállitás az, hogy csak egyes tanárok igyekeznek ezt az ügyet a közvélemény előtt napirenden tartani. A fakultás kötelessége, hogy tekintettel legyen a tanári állásokba kinevezettek összes körülményeire. Ezután ismertette, hogy Kuzmik Pál halálával megüresedett tanszéket Bakayval töltötték be s ugyanekkor még egy harmadik tanári szék betöltésére is történt jelölés, a tanács azonban megállapitotta, hogy

ez a jelölt legkevésbé sem alkalmas erre az állásra. Ez a tanár Ádám Lajos vol.

Mindamellett még egy harmadik tanszéket is rendszeresitettek, amelyre a kormány kinevezte Ádám Lajost professzornak. Ugyanakkor történt ennek a szünetelő harmadik tanszéknek az ujból való rendszeresitésre, amikor a szanálás folyt, amikor az orvosi egyetemen tizenkét adjunktusi állást szüntettek meg, amikor az étkezést az orvosok részére megszüntették Ugyanekkor az egyik kórház egy részét milliárdos költséggel átalakitották klinikává,

hogy legyen Ádám tanárnak hol dolgoznia.

Sérelem ez a harmadik tanszék felállitása annál is inkább, mert vidéken is három uj sebésztanszék müködik. Ennek a harmadik sebésztanszéknek a felállitását itt Budapesten az egyetemi tanács nem is kérte, mégis megtörtént.

Amikor a harmadik sebészeti tanszéket megszüntették, az egyetemi tanács előterjesztést tett, hogy az urológiai sebészetet tanitsák, ami meg is történt és voltaképpen

a negyedik sebészeti tanszék felállitásáról volt szó, amikor Ádám tanár számara uj tanszéket kreáltak

Azt mondják, hogy a Pázmány Péter egyetemnek nincsen autonomiája. Ez nem áll,

a Pázmány Péter tudományegyetemnek igenis van autonomiája,

mert önkormányzati joggal látták el nagynevü alapitói már születésekor és ezt a jogát később is megerősitették.

És amikor erre a tanszékre az egyetem professzorainak meghallgatása néikül hivták meg Ádámot, nemcsak az autonomiát sértették meg, hanem

sulyos kár is származott az ifjuság számára.

Az ifjuság ugyanis azt látja, hogy nem a tehetség, nem a tudás és nem az érdemek azok, amelyek segitségével valamire vinni lehet.

Ezután h vatkozik a kultuszminiszter igazságérzetére és reméli, hogy ezt a sérelmet reparálni fogja. A Pázmány Péter egyetem jogi helyzetét, autonomiáját irott törvénnyel kell biztositani és

teljes elegtetelt kell szolgáltatni a sérel m miatt az egyetemnek.

Ha ez nem történik meg, az alma mater doktorai tudni fogják kötelességüket.

A kultuszminiszter válasza

Ezután a kultuszminiszter mondotta el válaszát

Gróf Klébelsberg Kunó kultuszminiszter válaszában azt hangsulyozta, hogy politikumot igyekeznek a kérdésbe vinni, holott ezt szakszerüen és tárgyilagosan kell kezelni. Az egyetem autonomiájára szükség van és sohasem jutott eszébe, hogy azt kétségbe vonja. A mi egyetemi alaptörvényünk a tanárok kinevezéséről nem rendelkezik. A precedensek egész sora van azonban nálunk olyan értelemben, hogy uj tanszékeket szerveztek az egyetem meghallgatása nélkül és neveztek ki tanárokat kandidálás nélkül. A dolog természetéből folyik,

hogy a kultuszminiszter a fakultást meghallgatja a kinevezés előtt, de keze nincsen és nem is lehet kötve.

Csilléry András interpellációjára vonatkozólag kijelentette még a miniszter, hogy

hajlandó az egyetemi autonomia kérdését törvényhozási uton szabályozni.

Olyan törvényt azonban, amely a felelős miniszter kezét megköti, nem hajlandó megalkotni.

Ami pedig magának Ádámnak a kinevezését illeti, kijelenti, hogy miután ő arról győződött meg Dollinger professzor kedvező véleménye alapján, hogy Ádám tanár a katedrára alkalmas, ajánlatot tett a kinevezésére s ezért

ő vállalja a felelősséget.

Végül az ifjuság magatartására vonatkozóan kijelentette, miszerint szükségesnek látja azt, hogy a gyülések megtartásához a tanárok hozzájárulását is kikérjék. A Turul Szövetség szabályzatát pedig a Hungária szövetség szabályzatának megfelelően kell módositani. Felveti ezután a bizalmikérdést és kéri válaszának tudomásulvételét.

Pakots a választ tudomásul vette, Csilléry azonban azzal az indokolással, hogy

a válasz őt nem elégiti ki, nem vette tudomásul.

A Ház a választ tudomásul vette s ezzel az ülés 3 órakor véget ért.

Vakmerő rablótámadás a bagaméri erdőben

Az utonálló cigányt, aki egy asszonyt támadott meg, csak az erdőőr fegyvere tudta megadásra kényszeriteni

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) Különös rablótámadás történt az elmult napokban a bagaméri uradalmi erdőben. Egy álmosdi asszony sulyos csomaggal a kezében igyekezett hazafelé a nyirábrányi vasuti állomástól Amikor a bagaméri uradalmi erdőn ment keresztül, egy torzonborz kinézésü, hatalmas termetü cigány előugrott az egyik fa mögül és

a halálra rémült asszonyra támadt,

akitől el akarta rabolni a kezében levő csomagot, amelyben, — mint később kitudódott, — élelmiszerek és ruhanemüek voltak

A dulakodás közben az asszony sikoltozni kezdett s kiáltásai messze elhallatszottak az erdőben ugy, hogy meghallotta Bozát Sándor bagaméri postaszállitó is, aki épen ekkor haladt az erdőmellett elhuzódó országuton. Bozót a megtámadott asszony segitségére sietett, de

a cigány rávetette magát

és heves dulakodás támadt közöttük.

Ennek a zaját hallotta meg Kertész Sándor bagaméri uradalmi erdőkerülő, akinek a lakása a közelben volt. Kertész, amint a kiáltozásokat meghallotta, azonnal fegyvert vett magához s a dulakodás szinhelyére sietett. Amint azonban a rabló cigány meglátta a fegyvert Kertész kezében, elengedte Barát Sándort, elfeledkezett az asszony csomagjáról is és

futásnak eredt az erdő mélye felé.

Már-már eltünt a fák között, amikor Kertész utána kiáltott:

— Állj meg, vagy beléd lövök!

Erre a fenyegetésre aztán a cigány is jobbnak látta megállani, megadta magát az erdőőrnek, aki Bagamérba kisérte ahol átadta az ottani csendőrőrsnek. A rablótámadástól holtrajedt asszonyt pedig Barát Sándor postakocsin szállitotta haza.

A Népszerü Főiskolai Tanfolyam tavaszi ciklusa

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) A Népszerü Főiskolai Tanfolyam tavaszi ciklusának előadásai február 21-én ismét megkezdődnek, éspedig igen gazdag és értékes programm mellett, amely a következő:

I. Rendes előadások:

Február 21 én és 28-án délután 6 órakor dr Tankó Béla egyetemi tanár: Erdélyi lirikusaink. 2 óra. Február 22 én délután 5 órakor Rácz Lajos mezőgazdasági kamarai igazgató: A növényvilág csodái. (Vetitett képekkel.) 2 óra. Február 24 én és március 3 án délután 6 órakor dr Vargha Kálmán gazdasági akadémiai igazgató: A magyar föld termőerejéről és a buzáról. 2 óra. Február 26-án és március 5-én d. u. 6 órakor dr Boldisár Kálmán városi főjegyző: A magyar főrendiház multja. 2 óra. Március 7-én és 14 én délután 6 órakor: dr Lencz Géza egyetemi tanár: Hogyan álltak elő keresztyén evangéliumaink? 2 óra. Március 10 én és 17-én délután 6 órakor dr marosi Mádai István egyetemi tanársegéd, idegorvos: Az elmebetegekkel való bánásmód. 2 óra. Március 21 én délután 5 órakor dr Bodnár János egyetemi tanár: A robbanó anyagokról. 2 óra.

II. A Hatvani öreg cserkész csapat javát szolgáló földrajzi ciklus előadásai:

Február 21-én és 28-án délután 5 órakor dr. Milleker Rezső egyetemi tanár: Kinai problémák. Törökország. (Az utóbbi vetitett képekkel.) 2 óra. Február 24-én és március 3-án délután 5 órakor dr Szilády Zoltán egyetemi magántanár: Az ember származása. 2 óra. Február 26-án és március 5 én délután 5 órakor dr Hoffer András egyetemi magántanar: Indiai képek. Földalatti erők, (Vetitett képekkel.) 2 óra. Március 7 én március 14-én délutáu 5 órakor dr Ecsedi István egyetemi magántanár: A dolomitek Konstantinápoly. (Vetitett képekkel.) 2 óra. Március 10-én és 17-én délután 5 órakor dr Márton Béla egyetemi magántanár: Japán, Norvegia (Vetitett képekkel) 2 óra Március 12-én délután 5 órakor dr Dávid Lajos egyetemi magántanár: Hatvani professzor, a magyar Faust. 1 óra. Március 12 én és március 19-én délután 6 órakor Wallisch Oszkár egyetemi német olasz lektor: Firenze és müvészete. (Vetitett képekkel). 2 óra. Március 19-én délután 5 órakor Szondy György ref. leánygimn. tanár: A jégmunka. (Vetitett képekkel.) 1 óra.

III. A Beethoven-ciklus előadásai:

Március 22 én, 24-én és 26-án délután 5 órakor dr Tankó Béla egyetemi tanár: Emlékezés Beethoven halálának 100 éves évfordulója alkalmából. Zenei illusztrációkkal. 3 óra. A zenei illusztrációkat előadják: 1. Zongorán Bay Erzsike zongoramüvésznő (Für Elise, C dur szonáta op. 53) (Waldstein-szonáta), A-dur szonáta op. 52 Es-dur szonáta op. 81 á-ból a Les Adieux 2. Vonósnégyesben Páricsy Pál, Szücs Gergely, Nádasdy József és Lévay József (op. 18. 2. G-dur) 3. Hegedün és zongorán Páricsy Pál és Szabó Emil zenedei tanárok. (7 és 10, hegedü-zongora szonáta.)

Az előadások helye: a Kollégium diszterme, kivéve dr Bodnár János egyetemi tanárnak „A robbanó anyagokról" szóló előadásait, amelyeket előadó az orvostudománykari chemiai intézetben (Simonyi ut 16. sz. a.) tart meg.

A beléptidijat a rendezőség a fontos kulturális célra való tekintetből a minimálisra szabta. A jegyek ára I) egy-egy rendes előadásra 30 fillér, bérletjegy mind a 14-re 3 pengő, II.) egy-egy földrajzi előadásra 80 fillér, bérletjegy mind a 14-re 8 pengő, III.) egy-egy Beethoven előadásra 1 pengő. — Egyetemi hallgatók és tanulók félárujegy váltására jogosultak. Jegyek elővételben Springernél (Piac utca, főposta mellett) és az előadás előtt kaphatók.

A kormány 58 millió pengővel akarja szaporitani a beruházásokat

Budapest, február 16. A képviselőház pénzügyi bizottságának mai ülésén az igazságügyi tárca költségvetését tárgyalták

Több felszólalás után a bizottság az igazságügyitárca költségvetését általánosságban, majd pedig Bud pénzügyminiszter felvilágositó szavai után részleteiben is elfogadták.

A pénzügyi tárca költségvetésére áttérve a pénzügyminiszter kijelentette, hogy a népszövetségi kölcsönből még mintegy 82 millió aranykorona áll rendelkezésre, amelyből a kormány legközelebb a genfi tárgyalások alkalmával 50 millió aranykoronát, vagyis

58 millió pengőt kér felszabaditani a jövő évi beruházásokra.

Ezt az összeget a kormány fontos beruházásokra kivánja felhasználni.

A javaslathoz több hozzászólás történt s a vita során felszólalt Bethlen miniszterelnök is. A költségvetés tárgyalását holnap folytatják.

Révész Olga meggyilkolásával is gyanusitották Csehák Gyulát

A nyilastelepi rablótámadás tettese alibit igazolt a Révész-ügyben

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) Emlékezetes még az a rablótámadás, melyet február 1-én a Nyilastelepen Csehák Gyula mechanikus követett el Szabó Rózsi postai kézbesitőnő ellen, akit egy sötét utcasarkon megtámadott, egy aluminiumruddal tejbevágott és elrabolt tőle 120 pengő készpénzt. Minthogy a lány felismerte támadóját, a rendőrségnek rövid hajsza után sikerült letartóztatni Csehákot, aki azóta már a debreceni ügyészség fogházában ül.

Mivel a rablótámadás egyes körülményei és a két év előtt történt Révész Olga-féle gyilkosság bizonyos momentumai között joggal lehetett hasonlatosságot felfedezni, a rendőrség nyomozást inditott abban az irányban, hogy vajjon nem Csehák Gyula gyilkolta-e meg Révész Olgát.

Több feltevés alapján a detektivek egész sereg nyomot kutattak végig, kihallgatták erre nézve a gyanusitottat is, Csehák azonban mindvégig mereven tagadott sőt sikerült is neki alibit bizonyitani. Igy a rendőrség félbeszakitotta az ez irányban megindított nyomozást és most már igazán csak a véletlennek lesz köszönhető, ha egyszer mégis kézrekerül Révész Olga gyilkosa.

A Tisza István Tudományos Társaság nagysikerü előadó ülése Nyiregyházán

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) A nyiregyházi Bessenyei Kör rendezésében február 15-én a debreceni Tisza István Tudományos Társaság Nyiregyházán a városháza nagytermében előadó ülést tartott

a Nyirség tudományos vonatkozásairól.

Az ülésen Kállay Miklós főispán a Bessenyei Kör elnöke mélyen szántó beszédében rámutatott arra, hogy milyen nagy szüksége van kulturánknak erős vidéki tudományos központok megteremtésére és vidéki tudományos és irodalmi társaságaink együttmüködésére. Pokoly József, a Tisza István Tudományos Társaság elnöke ismertette a Társaság céljait, különösen az Alföld-kutatás, közelebbről a Nyirség-kutatás terén vállalt feladatait. Millekker Rezső a Honismertető Bizottság elnöke hazánk megismerésének az itt lévő nagy értékek feltárásának és tudományos feldolgozásának jelentőségét fejtegette. Márton Béla a Nyirség állatvilágáról, Szilády Zoltán a Nyirség-kutatási problémákról tartottak vonzó és érdekes előadást.

Az előadó ülés után értekezlet volt, melyen a Tisza István Tudományos Társaság és a Bessenyei Kör

további együttmüködésének biztositásáról folyt eszmecsere.

A felolvasó ülésen megjelentek még Geduly Henrik püspök, Kováts Elek ref. főgondnok, Tóth László vármegyei, Zohol Pál városi főjegyző, Vietórisz József a Bessenyei Kör főtitkára és igen sokan Nyiregyháza előkelő társadalmából. Mikecz István alispán, ki igen sokan tett már eddig is a Tisza István Tudományos Társaság és a Nyirség kutatás érdekében, távolléte miatt, Bencs Kálmán polgármester betegsége miatt nem vehetett részt a felolvasó ülésen, melyen megjelentek Debrecenből Láng Nándor osztályelnök, Tóth Lajos főtitkár, Darkó Jenő osztálytitkár, szentpéteri Kun Béla, Papp Károly, Márffy Ede, Csikesz Sándor, Marton Géza, Kováts Andor, Hankiss János, Hoffer Andor egyetemi tanárok.

Jogászok!

Mielőtt az egyetemre beiratkoznátok, forduljatok a huszonegyéves

Fonétikus Jogi Szemináriumhoz

Budapest Dohány-utca 88.

Az uj választói névjegyzék szerint 2 és félezerrel több választója van Debrecennek, mint amennyit a legutóbbi névjegyzék feltüntetett

A harmadik kerületben viszont csaknem ötszáz választóval kevesebbet vettek fel

(*Hajdufölde tudósit jától.*) Hirt adtunk már arról, hogy hosszu és nehéz munka után elkészült az uj képviselőválasztói névjegyzék, melyet a legutóbbi általános összeirás alapján állitottak össze. Ezt az uj névjegyzéket, mely 1927. május 1-től lesz érvényes, már közszemlére ki is tették a polgármesteri hivatal melletti ugynevezett konyvtárszobában, ahol azt bárki megtekintheti s az előirt módon, szükség esetén felszólalhat ellene.

Az uj névjegyzék rendkivül érdekes számokat tüntet fel, amennyiben az uj névjegyzék szerint

két és fél ezerrel több választó van Debrecenben, mint volt a legutóbbi 1927-es névjegyzékben

s az 1926-os névjegyzékhez képest, melynek alapján az országgyülési képviselőválasztásokat megtartották, több, mint három ezerrel növekedett a választók száma.

A hazafias pártok szempontjából ez hatalmas eredmény, mert hiszen a Dömsödy Imre kiváló és páratlanul lelkiismeretes irányitása mellett végzett összeirási munka eredményeképen bizonyára bekerültek a névjegyzékbe azok a választók, akik a korábbi névjegyzékek hiányos volta és a saját hanyagságuk miatt nem gyakorolhatták szavazati jogukat és ezzel két forradalmi mandátumot juttattak Debrecenben a baloldalnak. A névjegyzék most már pontos és a lehetőség szerint hibátlan, azonban a polgárságnak ezzel nem lehet megelégednie, hanem továbbra is, évről évre törődnie kell a jogai érvényesitésével.

Az 1927 re összeállitott első névjegyzék szerint a három kerületben a választók a következőképen oszlottak meg:

I. kerület	10774
II. kerület	7876
III. kerület	9355
Összesen	28005

Az uj névjegyzék szerint, mely 1927 május 1 től érvényes, a választók a következőképen oszlanak meg:

I. kerület	12417
II. kerület	9135
III kerület	8809
Összesen	30451

A szaporulat tehát 2446. Feltünő azonban, hogy a harmadik kerületben, mely a hazafias pártoknak legerősebb talaja volt, csaknek 500 választóval kevesebb van. Ennek okát egyelőre nem lehet megállapitani, éppen ezért a harmadik kerületi választók helyesen teszik, ha

gondosan utána néznek, miszerint szerepelnek e a névjegyzekben vagy sem.

Az óvatosság természetesen nem árt a többi kerületben sem, azonban ugy látszik erre a harmadikban van legnagyobb szükség, már csak azért is, hogy az esetleges uj képviselő-, vagy általános községi választáson nehogy ismét meglepetés érje a keresztyén, hazafias magyar pártok szavazóit.

A debreceni üzletvezetőség uj palotájának helyéről tizenkét nap mulva dönt az épitési bizottság

Az épitkezés halogatása a megszüntetés veszélyével fenyegeti az üzletvezetőséget - Még két évvel próbálják meghosszabbitani a szerződést a Tisza-családdal

(*A Hajdufölde tndósit jától.*) A debreceni üzletvezetőség uj palotájának épitése ügyében nagyfontosságu ülést tartott szerdán délelőtt a városházán Debrecen város épitési bizottsága, melynek ülésén a megválasztott uj tagokon kivül megjelent Balás Károly MÁV üzletvezető és Gál Samu, a Helyivasut igazgatója is.

Az ülés megnyitása után Borsoss József müszaki tanácsos ismertette részletesen az üzletvezetőségi palota épitésének ügyét. Elmondotta, hogy az üzletvezetőségnek

1927 május 1 én ki kellene költöznie a Tisza-palotából,

melynek bérletét a Tisza-család felmondotta. Mivel igy az üzletvezetőség helyiség nélkül marad, a városhoz fordult, hogy épitse fel az üzletvezetőség uj palotáját. A városi tanács foglalkozott a kérelemmel és ugy határozott, hogy hajlandó a palota felépitésére, ha az üzletvezetőség garantálja, hogy az épitési költségek évente esedékes annuitásait bér cimén megfizeti a városnak. Az uj palotában helyet kapna a Helyivasut igazgatósága is, melynek a jelenlegi épületéből és telepéről egy év mulva ki kell költöznie, mivel erre közgyülési határozat és a szerződés is kötelezi A városi tanács ugy döntött, hogy az üzletvezetőség székházát

a Petőfi-téren kell felépiteni,

azonban itt két megoldás lehetséges. Az egyik szerint a jelenlegi Népkert helyére épülne az uj palota, mig a másik szerint arra a területre épitenének. mely a HÉV igazgatósági épületétől az Ispotályig terjed, melyen ma a Helyivasut igazgatósági épülete, valamint a HÉV különböző létesitményei állanak. Az első megoldásnak nagy előnye, hogy ott azonnal meglehet kezdeni az épitkezést, mig a másik alternativa városszépitési szempontokból megfelelőbb, de azzal a hátránnyal bir, hogy

megvalósitása sok időt vesz igénybe,

mivel onnan előbb a HÉV-nek el kell helyezni a létesitményeket.

Magoss György polgármester itt felvetette azt a kérdést, hogy vajjon a HÉV kiköltözhet-e jelenlegi telepéről a megállapitott egy évi határidő előtt, például már augusztusban, vagy nincs-e az üzletvezetőség abban a helyzetben, hogy a Tisza családdal esetleg meghosszabbithassa egy-két évre a bérletet. Ebben az esetben ugyanis jobban szeretné, ha nem a Népkertben, hanem a HÉV jelenlegi telepén lenne az uj palota.

Sürgősen fel kell épiteni az üzletvezetőség palotáját

Balás Károly üzletvezető kijelentette, hogy a debreceni járásbiróság határozata értelmében az üzletvezetőségnek május 1 én ki kell menni a Tisza palotából. Mivel a végső döntés az országos lakásügyi miniszteri biztos kezében van, esetleg még bizonyos ideig lehet maradni Ők megpróbálnak a háztulajdonos Tisza-családdal valami megállapodást létesiteni, mivel azonban ez csak rövid időre szólhat, feltétlenül szükségük van arra, hogy az uj üzletvezetőségi palota minél hamarabb felépüljön. Ha a kisvasut helyére épitenének, az hosszu időre elodázná az épitkezés megkezdését, mig szerinte nem esne a városszépités terhére, ha az uj palotát a Népkertben épitenék fel, ahol már a tavasszal, esetleg a nyár elején megkezdeni az épitkezést.

Gál Samu, a Helyivasut igazgatója kijelentette, miszerint

teljes lehetetlenség, hogy ugy kimehessenek a jelenlegi telepekről,

hogy annak helyén már szeptemberben épitkezni lehessen. A Helyivasut kész innen kivonulni, különösen akkor, ha helyet kap az uj üzletvezetőségi palotában, azonban ez hosszabb időbe kerül.

Kölcsey Sándor tb. főügyész azt fejtegette ezután, hogy mivel az uj üzletvezetőségi palotát legalább is száz évre épitik, nem volna szabad eltekinteni a városszépitési szempontoktól s nem kellene a Népkert helyére épiteni.

Debrecen városa ugyis nagyon szegény terekben,

éppen azért nagyon meg kell gondolni, hogy egy teret miképen használunk fel, épitünk be, vagy semmisitünk meg. Inkább egy évvel halasszák el az épitkezést, de ezeket a szempontokat, ha csak lehetséges, vegyék figyelembe.

A megszüntetés veszélye fenyegeti az üzletvezetőséget

Balás Károly üzletvezető erre kijelentette, hogy az épitkezés halogatása nagyon káros következményekkel járna. Mert ha az épitkezés megindítását különféle komplikációk hátráltatják, akkor ismét szóba kerülhet a debreceni üzletvezetőség feloszlatása, amit a takarékossági bizottság határozottan kivánt is, sőt ezzel a gondolattal foglalkozott már a minisztertanács is. Az már régen el van határozva, hogy az üzletvezetőségek számát né yre csökkentik, igy tehát ügyelni kell, hogy ne a debreceni üzletvezetőség legyen az, melyet megszüntetnek, vagy feloszlatnak.

Magoss György polgármester erre kijelentette, hogy éppen a fenti szempontok miatt ő is azon az álláspónton van, hogy az épitkezést minél hamarabb meg kell kezdeni.

Balás Károly üzletvezető ezután egy közvetitő javaslatot tett. Miután a bizottság egy része amellett nyilatkozott, hogy az üzletvezetőség palotáját a helyivasut jelenlegi telepén kell felépiteni s igy az épitkezés halasztást szenvedne, ő tárgyalásokat kezd a Tisza családdal, hogy milyen feltételek mellett lehetne esetleg két évre meghosszabbitani a bérletet a Tisza palotában. Ezekről a tárgyalásokról 10—12 napon belül jelentést tesz és akkor az épitkezési bizottság ennek alapján határozhat majd arról, hogy a Népkert, vagy pedig a helyivasut telepe helyére kivánja épiteni az üzletvezetőség palotáját.

Tizenöt nap mulva véglegesen döntenek az üzletvezetőség helyéről

A bizottság egyhangulag elfogadta ezt a javaslatot és igy 12 nap mulva véglegesen döntenek az elhelyezés kérdéséről. Ha a Tisza család nem hajlandó a bérletet két évvel meghosszabbitani, akkor mégis csak a Népkertben kell épitkezni, ahol az épitési munkálatok már a tavasszal megkezdődhetnek. Ha azonban a Balás Károly üzletvezető által megindítandó tárgyalások eredménnyel járnak, ugy a Helyivasut telepe helyére épül fel az uj palota, mert igy nem kell beépiteni a Petőfi-teret és ez a megoldás sokkal jobban megfelel a városszépités és városrendezés követelményeinek.

Antiszemita tüntetés Bukarestben

Bukarest február 16. Az antiszemita diákság tegnap este 3 csoportra oszolva végigjárta a város közepén levő Csizmigiu parkot, valamint a belső városrészeket s közben mindenütt megverték a zsidó járókelőket. Főleg a Csizmigiu parkban rendeztek erős tüntetést, ahol a korcsolyapálya közönsége sorából többeket véresre vertek, köztük egy tartalékos tisztet is.

A Tiszántuli Madárvédelmi Egyesület sorozatos előadásai

Hogy Debrecen város vadásztársadalma és a madárvilágot kedvelő intelligens közönség ismereteit tökéletesbithesse, a Tiszántuli Madárvédelmi Egyesület vezetősége

tanulságos és érdekes előadások megtartását vette programmba.

E dijtalan előadások főképen a vadászati kultura fejlesztésére, a hazai madárvilág ismeretének és védelmének kibővitésére irányulnak.

Ma már minden országban nagyszerüen meg van szervezve az okszerü madárvédelem és minden külföldi vadász egyuttal alapos ismerője annak az állatvilágnak, mellyel őt vadászati szenvedélye összehozza. Csak a tanult és szakismeretekkel rendelkező vadász nem válik kárára és szégyenére nemes szórakozásának.

A tervezett előadások

főleg a vadaszható madarakkal fognak foglalkozni.

Minden egyes madarat a ref. főgimnázium hires gyüjteményének egy-egy kitömött példányával fogják bemutatni a hallgatóságnak, ami az előadásokat felette vonzóvá és érdekessé fogja tenni. Az első előadást a ragadozó madarak ismertetésével

dr Nagy Jenő

neves ornithológus február 21 én d. u. 6 órakor a ref. főgimnázium természetrajzi termében tartja meg. Belépés dijtalan.

Minden igazi vadászembernek szinte kötelessége a tanulságos előadások látogatása, a müvelt érdeklődők pedig bizonyára nagy gyönyörüséget és élvezetet fognak ott találni.

Országh Tivadar hangversenye

Szerdán este a Városi Zeneiskola hangversenytermében tartotta Országh Tivadar hegedümüvész, Hubay kiváló növendéke, első debreceni hangversenyét. Ugy látszik a magyar müvészeket, igy őt is, jobban ismerik külföldön, mint itthon, különben egészen megtelt volna a hangversenyterem közönséggel. Pedig, akik nem hallották, sokat vesztettek, mert nagyszerü képességei, tudása és müvészete a legelsők és legnagyobbak mellé állitja. Csodálatos technikai felkészültsége, bámulatos precizitása, kifogt, érett tónusa, nagyszerü és könnyed vonókezelése, finom frazirozása mind egy-egy mozaikja annak a müvészetének, mely hegedüjének zengő puha hangjaiban egy-egy nagyszerü alkotás csodálatos interpretálásában került érzéseink fölé. Egyenletes crescendói, széles szinskálája, meleg érzéssel teli tónusa igazolják budapesti és külföldi nagy sikereit. Müsorának minden számát frenetikus taps kisérte s több ráadást is kellett adnia.

A hangverseny másik kiemelkedő szereplője volt

Szabó Emil

okl. zeneszerző, a városi zeneiskola kiválóan képzett, szelidlelkü tanára, aki nemcsak a számok zongorakiséretét látta el a tőle megszokott preciz és finom zongorajátékával, hanem egy három tételes hegedüsonátáját játszották. Ezt a Sonátáját most adták elő először s máris óriási sikert aratott vele. Melodikáján, ritmikai és harmoniai felépitésén erősen érezni Kodály iskoláját, kinek egyik legkiválóbb növendéke volt.

Érdekes, modern accord füzései, bravuros modilátiói teljesen ujszerü és sajátságos karaktert adnak a kompoziciójának. Mintha a hun ősök lelke szállt volna egy kis időre közénk, ugy csengnek fel a magyaros skálák, a motivumok. Az első tételben (Allegro moltó) mintha vala melyik Tiszaparti berekbe áldozatot bemutató ősök előkészületeihez a csobogó folyó hullámai adnák a ritmikus zenét. A második tételnél (Andante) régi áldozati melódiák csendülnek fel mig a harmadik tételbe (Allegro) a szilaj táncok, a vad, de sok keleti motivumot rejtő friss, perdülő, s fordulatos ritmusok, az öröm és szilajság kifejezői lennének Érdekes és megkapó ez a muzsika. Tartalmas és értékes. Reméljük, még többször halljuk a szép és komoly kompozicióit. (f. i.)

Lakók forradalma az oláh háziurak ellen

Bukarestből jelentik: A Lakók Szövetségének legutóbbi ülésén rendkivül éles támadást intéztek a készülő törvényjavaslat ellen. A gyülés elhatározta, hogy küldöttséget menesztenek az oláh igazságügyminiszterhez, akitől kérni fogják, hogy az uj lakbérleti törvényjavaslat megalkotásánál vegye figyelembe a lakók érdekeit. Amennyiben ez a lépés eredménytelen maradna, a Lakók Szövetsége

nagy utcai tüntetéseket rendez.

A beavatott körök biztosra veszik, hogy a lakók intervenciója nem fog eredménnyel járni, mert a kormány nem hajlandó a javaslat elveitől eltérni.

A debreceni Szociális Missziótársulat tiltakozik az éjszakai szinházi előadások ellen

A keresztény erkölcs veszedelmét látják ebben a vállalkozásban

(A Hajdufö d tud sitóját l.) A Szociális Misszió Társulat a mult nap alapitó főnökasszonyának, Farkas Edithnek 50. születési napján, diszgyülést tartott, melyen özv. Szentkirályi Tivadarné ismertette a kiváló főnökasszony érdemeit, alkotásait.

Üdvözlő sürgönyben fejezte ki a debreceni csoport ragaszkodását. A diszgyülésen tárgyalták azt a tervet, mely szerint a Csokonai-szinház éjjeli előadásokkal akarja magát kárpótolni a veszteségekért. A Szoc. Misszió Társulat

a keresztény erkölcs veszedelmét látja ezen vállalkozásban,

mert az éjjeli elő adások darabjai alkalmasint olyanok lesznek, amelyek erkölcsi szempontból sulyos kifogás alá esnek, másrészről a fiatalságban különben is nehezen fékezhető szórakozási vágyát növeli, mi sok nemzeti bajnak a forrása. A Szoc. Misszió Társulat hasonló állás foglalás miatt megkeresi a társegyesületeket is, tiltakozását irásban óhajtja közölni az illetékes hatóságokkal.

Csathó Kálmán február 1-én jön Debrecenbe a Csokonai-kör felolvasó ülésére

Ritkaságszámba menő müélvezetben lesz része Debrecen intelligens társadalmának február 21 én, hétfőn a Csokonai kör felolvasó ülésén

Csathó Kálmán

legnagyobb iróink egyike, a Kisfaludy Társaság és a Petőfi Társaság tagja ekkor tartja meg már hirdetett felolvasását a református gimnázium tornatermében.

A téma, melyről felolvas, ugyancsak vonzó,

„Mi van a kulisszák mögött?

Felolvasása lesz az est legkiemelkedőbb pontja.

De nem kisebb érdeklődéssel kell néznünk feleségének: Cs. Aczél Ilonának a szereplése elé is. Aczél Ilona a Nemzeti Szinház kitünő müvésznője a napokban Csathó legujabb darabjában a fő női szerepet játssza Budapesten. Nálunk ez alkalommal Csokonai verseket szaval.

A felolvasó ülést

dr Kőrösi Kálmán

nyitja meg. Énekszámok egészitik ki a müsort.

Belépődij: Tagoknak 60 fillér. Nem tagoknak 1 Pengő 20 fillér. Tanulóknak 20 fillér. Jegyeket a Méliusz könyvkereskedésben lehet váltani.

Ismét biróság elé került egy olaszliszkai pénzhamisitó

(A Hajduföld tudósitójától.) A budapesti büntetőtörvényszék Mayer Fülöp-tanácsa szerdán délelőtt tárgyalta Halpert (Hámos) Ernő bün ügyét, mely szoros összefüggésben van az olaszliszkai pénzhamisitással. A vádirat szerint Halpert Ernő, aki foglalkozásnélküli „magánhivatalnok", hamispénz forgalombahozatalának büntettét követte el és

tagja volt az olaszliszkai zsidó pénzhamisitó bandának.

A Bécsben letartóztatott Weingarten Jeremiás ugyanis vallomásában kijelentette, hogy Friedlander Frigyest Kalperthez utasitotta hamis egymilliósokért. Ennek alapján Friedlenderék

250 darab milliós bankjegyet vettek át a vádlottól.

A keddi főtárgyaláson az ügyészség pótlólag közveszélyes munkakerülés és több rendbeli okirathamitás cimén is vádat emelt Halpert ellen.

A biróság szerdán kihallgatta Friedländer Frigyest és Weingarten Jeromost, akiket homlokegyenest ellentétes vallomások miatt szembesitettek. A szembesitéskor Friedländer Frigyes a következőket mondta Weingartennek:

— Igenis, te 1925 nyarán, amikor én arról panaszkodtam, hogy rosszul megy a dolgom,

felajánlottad, hogy szerzel nekem hamis milliósokat.

— Hazugság, nem igaz, erről sohasem beszéltünk — vág vissza izgatottan Weingarten

— Nem hazugság, igazat mondok még arról is beszéltünk, hogy nem fogom forgalomba hozni a hamis milliókat, hanem kölcsönt kérek azokra.

A biróság ezután még egy tanut hallgatott ki, majd a perbeszédek befejeztével a biróság

felmentette Halpertet

az ellene emelt vád alól azzal az indokolással, hogy egyetlen terhelő adat ellene Weingartennek Bécsben tett, de most visszavont terhelő vallomása, amit meggyőző bizonyitéknak, olyannak, amire marasztaló itéletet alapitani lehet, elfogadni nem lehet.

Ne dobja el olvasatlanul ezen lapot, hanem tartson velünk a por elleni hadjáratban.

Ne elégedjék meg azzal, hogy Ön tudja, hogy a por igen sok betegség kutforrása, hogy a por valóságos népveszedelem, hanem adja tovább ezen lapot, hadd tudják meg mások is, hogy egyetlen védekezés a por ellen a

VAMPYR PORSZIVÓ.

A Máv. mühely sakkversenye

(*A Hajdujöld tudósitójától.*) Megirta a Hajduföld, hogy a debreceni Máv. mühely Egyetértés Dal- és Zeneegylete vendégül látta a miskolci mühely legjobb tiz sakkozóját. Az egyesület vezetősége ez alkalomból tizes csoportversenyt rendezett. A miskolciak 25 és fél pontot nyertek, mig a debreceniek 24 és fél pontot s igy

egy ponttal a miskolci csapat győzött.

A debreceni versenyzők közül Halmay, Dobesch Antal és Hajdu kitünően szerepeltek. A versenyt közmegelégedésre dr Kocsis Sándor vezette.

Ujabb influenzás megbetegedések a fővárosban

Budapest, február 16. A munkaügyi és népjóléti miniszterium szerdán a következő kommünikét tette közé:

A tegnapi nap folyamán a székesfővárosi tisztifőorvosi hivatalnak 20 uj influenzás beteget jelentettek be, akik közül kórházba felvettek tizenötöt. Köztük háromnak van tüdő gyulladása, négynek mellhártyalobja és egynek középfülgyulladása. A régebben bejelentettek közül meghalt egy a Szent László kórházban. A honvédségnél a keddi nap folyamán 39 uj megbetegedés fordult elő. Halálozás nem történt.

Tenyészállatkiállitások országszerte

Budapest, február 16. A március 25-én tartandó budapesti tenyészállatkiállitás és vásár előkészitése az ország egész területén rendezendő kiállitásoknak. Legutóbb Szolnokon tartottak a tiszántuli gazdák egy állattenyésztési vándorgyülést, amelyen behatóan vitatták meg az állattenyésztés összes aktuális kérdéseit. Március 5-én és 6-án Mándokon lesz ló, szarvasmarha- és sertéskiállitással egybekötött vásár. Március 20-án pedig Orosházán rendeznek nagyobbszabásu ló és szarvasmarhakiállitást. Berettyóujfalóban március 3 án tartják meg a bikavásárt. — Viszont február 17 én tartják meg a Debrecen—hortobágyi magyar fajta birtok teleklegeltetési társulat hortobágyi bikaárverését.

Párisban rövidesen felépitik a Magyarházat

Budapest, február 16. A Magyar Külügyi Társaság mai ülésén Manheim Lajos dr a párisi magyar egyesület elnöke ismertette a párisi magyarok helyzetét, rámutatva

az emigráció aknamunkájára

és a magyar munkások nehéz helyzetére. Különösen a december óta mutatkozó gazdasági krizis következtében növekedett meg a nyomorgók száma és egészségügyi viszonyaink szükségessé tették egy ingyenes orvosi rendelőnek felállitását, ingyen ebédakciót.

A párisi magyaregyesület programmjának ismertetése során bemutatta az előadó a rövidesen épitendő

Magyarház terveit,

amely népjóléti célokat szolgál és központja lesz az ottani magyar koloniának.

HIREK

1927 február 17. (Csütörtök)

Prot.: Donát. Kath: Donát pk.

A Meteorológiai Intézet jelentése: Időjóslat Lassu hőemelkedés és később lecsapódások várhatók.

—

Városi museum 9—12-ig, 2—4-ig.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig

Gyógyszertárak köztül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó (Piac-u. 33.), Arany Angyal (Piac-u. 50.), Reményse- (Csapó-u. 22.), Sas (Hatvan-. 70.), Bocskay (Czegléd-utca 22.). Tisza (Péterfia-u. 76.)

—

Helyőrségi altisztek bajtársias összejövetele

A Debreceni Helyőrség Altiszti Kara február 19-én a Royal nagy szálló disztermében vitéz Nemes László Miklós tábornok a m kir. 6 honvéd vegyesdandár parancsnokának fővédnöksége alatt tánccal egybekötött bajtársias összejövetelt tart. Kezdete este 10 órakor. A polgári vendégeknek kívánatos, hogy sötét ruhában jelenjenek meg. Belépti-dij: személyenként 1 pengő. Zenét Rácz Laci 12 tagu zenekara szolgáltatja. Jó italok és ételekről gondoskodva. A meghivó a pénztárnál felmutatandó és másra át nem ruházható.

— **Személyi változások a rendőrségen.** A belügyminiszter dr Szabó Zsigmond rendőrfogalmazót Biharkeresztesről a debreceni kapitánysághoz, dr Kósa Győzőt Debrecenből a biharkeresztesi kirendeltséghez helyezte át. Dr Szabó Zsigmond áthelyezéséről a miniszteri leirat már leérkezett, az áthelyezés azonban ténylegesen még nem történt meg, mert dr Nagy Kálmán biharkeresztesi kirendeltség vezető betegsége alatt dr Szabó Zsigmond látja el a kirendeltség vezetésének teendőit.

— **A Szent László Kör táncmulatsága.** A Debreceni Egyetemi Hallgatók Szent-László Köre február 19-én, szombaton este fél 9 órai kezdettel az „Arany Bika" üvegtermében segitő könyvtára javára és szegénysorsu tagjainak felsegélyezése céljából táncmulatságot rendez. Személyjegy 3 pengő. Táncosjegy 50 fillér.

— **Jön Strogoff Mihály!**

— **Pestalozzi emlékezete.** Ma van száz éve annak, hogy az ideális lelkü pedagogus, Pestaloczi, Svájc egy kis városkájában, Bruggban 81 éves korában elhunyt. Ő teremtette meg az igazi népiskolát s inditotta meg az emberbaráti intézmények létesitését. A családi nevelést sokra becsülte. Minden tanitás kiindulási pontját a szemléletben látta. Hires nevelőintézetét több magyar ember kereste fel. Az ő hatására rendelte el a tiszántuli egyházkerület az első pedagogiai tanszék felállitását 1817-ben a Kollégiumban s ez által megvetette alapját a debreceni református tanitóképzőintézetnek. Méltó hálával üli meg azért a mai napon d. u. 5 órakor a tanitóképzőintézet a Pestaloczi emlékünnepélyt a Kollegium disztermében. Az emlékbeszédet dr Veress István tanitóképzőintézeti igazgató tartja. Szavalni fogják Baja Mihály alkalmi költeményét. Ezenkivül Bodnár Lajos zenetanár vezetése mellett ének- és zeneszámok lesznek. Belépti dij nincs. Önkéntes adományok az ifjusági segélyegylet javára köszönettel vétetnek.

— **Jön Gigolo!**

ESTÉLYEK ÉS HANGVERSENYEK

Február 17-én, csütörtökön délután 5 órakor a ref. tanitóképző intézet Pestalozzi-emlékünnepélye a Kollégium disztermében.

Február 19-én, szombaton este 8 órakor Helge Lindberg és Denise Mollié hangversenye a Zenede disztermében.

Február 19 én, szombaton este 9 órakor a főiskolai Szent László Kör táncestélye az Arany Bika üvegtermében.

Február 21-én, hétfőn este 8 órakor Csatinó Kálmán felolvasása a Csonai Körben, a ref főgimnázium disztermében.

Február 26-án, szombaton este 8 órakor az Árpád b e disztáborozása az Arany Bika üvegtermében

Február 26 án, szombaton este 8 órakor a debreceni Ipa os Daleg.let tánccal egybekötött dalestélye a Korona disztermében.

Március 1-én, kedden este 9 órakor Déri-bál az Arany Bika dísztermében.

Március 2 án, szerdán este 8 órakor Csanak Béla szerzői estje Hoor-Tempis Erzsébet és Szedő Miklós közreműködésével a Zenede hangversenytermében.

Március 3 án, csütörtökön este 8 órakor Balázs Árpád dalestélye az Arany Bika disztermében.

—

— **Ismét földrengést jelent a budapesti egyetemi obszervatórium.** A budapesti egyetemi földrengéstani obszervatórium jelenti: Az obszervatórium készülékei február 16 án 2.48 órakor távoli földrengést jeleztek. A földrengés fészke 8700 km nyi távolságban van. A maximális földmozgás 0·1 mm. volt. A földmozgás Budapesten 6 20 órakor ért véget.

— **Elfogták a Gombos-féle hentesüzlet betörőjét.** Kedden éjjel — mint ismeretes — betörtek a Péterfia u cán levő Gombos Ferenc-féle üzletbe, amit a tulajdonos csak a reggeli nyitás alkalmával vett észre. Természetesen azonnal jelentést tett az esetről a rendőrségen, ahol a legnagyobb erélyel indult meg a nyomozás a vakmerő tettes után A nyomozásnak még negyvennyolc órán belül eredménye lett, amennyiben a rendőrségnek sikerült a tettest tegnap délután elcsipnie Sinka János 23 éves facér szabósegéd személyében. Sinkát beismerő kihallgatása után átkisérték a debreceni királyi ügyészség fogházába

— **Jön Strogoff Mihály!**

— **Leesett a szénásszekéről.** A Csapó-utca 26. számu ház előtt tegnap délelőtt Méhész József 47 éves hentes leesett egy szénával megrakott szekér tetejéről. A kihivott mentők részesitették az első segély nyujtásban, majd kiszállitották a sebészeti klinikára Méhész fején pár centiméterre felrepedt a bőr az esés következtében, miután azonban sérülése nem sulyos, a klinikán való bekötözése után saját lábán lakására távozott.

— **Konfliktus a mezőőr és a libapásztor között.** A mult év junius 2-án Kerekes József váncsukai mezőgazdasági cseléd kihajtotta gazdája 50 libáját a legelőre, őrzés közben azonban elaludt és a libák a tilosba tévedtek. Észrevette ezt Bacsó János mezőőr és beakarta hajtani a libákat, mire Kerekes rátámadt Bacsóra. Hatósági közeg elleni erőszak vétsége miatt a libapásztor a vádlottak padjára került, ahol a debreceni törvényszék Serly tanácsa tegnap vonta felelősségre. A bizonyitási eljárás befejezése után a biróság bünösnek mondta ki a vádlottat az ellene emelt vádban és jogerős itélettel 4 hónapi fogházra itélte

— **Egyedül álló** magános idősebb urnőhöz, vagy urhoz ajánlkozik házvezetőnőnek 48 éves hadiözvegy. Levelet a kiadóba „Erdélyi" jeligére

Rádió-műsor február 17.

Csütörtök Budapest, délelőtt 9.30, 12 és délután 3: Hirek, közgazdaság. 1: Időjárás- és vízállásjelentés. 2: Németh József válaszol a kertészeti szabadiskolai előadások során beérkezett kérdésekre. 3.30: Tündérvásár meseóra. 1. Lili csinyjei. Irta és felolvassa Altay Margit. 2. Apró emberek. Irta és felolvassa Szederkényi Anna. 3 Kis zongorakoncert. Előadja Pethesné Owyl Margit zongoramüvésznő. 4. A kézmunka tündérei. Irta és felolvassa Szegedy Ila. 5. Kis mese kicsiknek. Irta és felolvassa Mátrai Ferenc Béla 6 A Tündérvásár rádiópostája. 5: Időjárás. Utana az Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye. 1, Nikolai: A windsori vignők — Nyitány. 2. Verdi: Trubadur — Ábránd. 3. Meyerbeer: Dinorah árnyé tánca. 4. Boildeu: A fehér nő — Nyitány. 5. Puccini: Bohémélet — Ábránd. 6 20: Rákosi Szidi előadása: Emlékezés Jászai Marira. 7: Dénes Oszkár kuplékat énekel. 7.25: Mit és kit idézek? 8: „Az anyai szeretet estje." 1. Az anyai szeretetről Irta és felolvassa: Nyáry Andor. 2. „Az anya." Szinmü 3 felvonásban. Irta: Nyáry Andor. Szereplők: Tordai dr ügyvéd, képviselő — Bodnár Jenő. Tordai dr.-né — Iványi Irén, Lenke, a nővére — Fáy Szeréna, Jolán, a leánya — Radó Mária, Pál, ügyédjelölt — Lehotay Árpád, inas — Béla István. Szobalány — R Horváth Magda. Történik az I. és II. felvonás Tordai lakásán, közvetlen egymást követő időben A III felvonás Pál szállodai lakásán, egy nappal később. 9.45: Friss hirek Utána: Kedvező légköri viszonyok esetén külföldi átvitel, ellenkező esetben grafonola tánczene.

KÜLFÖLD: Bécs (517.2 és 577) Délelőtt 11 és délután 4 15: Zene. 6: Pestalozzi emlékünnep. 7.30: Angol lecke 9.05: Német dalest. Utána fuvós kamarazene. Berlin (484 és 566) Délután 4.30: Zene. 9: Tóbiás hazatérése, Haydn oratoriuma. 10.30: Jazzband. Boroszló (322.6) Délután 4.30: Zene 8: Zenekari hangverseny. Operettrészletek. Majna-Frankfurt (428.6) Délután 4.30: Részletek Suppé operettjéből. 8.15: Kamarazene. 9.15: Egyfelvonásos Utána tánczene. Prága (348 9) Délután 4.30: Tánczene. 8.08: Szimfónikus hangverseny. 9.10: Vig zene. Brünn (441 2) Délután 7 Hangverseny 7 15: Rádió vigjáték 8: Hangverseny Róma (449) Délután 5 15 Zene 9: Szinházi előadás.

— **Gondatlanság miatt meghalt a gyermeke.** Még a nyár folyamán Mihály Bálintné debreceni lakos két éves kis fia egy nagymosás alkalmával az előtte hagyott marólugos csészébe beleivott és sulyos sebeibe belehalt. Tegnap délelőtt vonta a debreceni törvényszék Jeney tanácsa Mihálynét gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt felelősségre s az enyhitő körülmények figyelembevételével 25 pengő pénzbüntetésre itélte. Az itélet végrehajtását azonban a novella alapján három évre felfüggesztette. Az itélet jogerős.

— **Jön Gigolo!**

— **Balázs Árpád** egyetlen nótaestélye március 3 án az Arany Bika disztermében. Jegyek előjegyezhetők Antalfy könyvkereskedésében.

— **Házakhoz** ajánlkozom napi 35 ezer koronáért, stopolni, foltozni, esetleg saját varrógépemmel. Cim a kiadóba.

— **Vizsgázott** perfekt masszirozónő több évi gyakorlattal ajánlkozik házakhoz vizgyógykezelésre is. Esetleg beteg mellé is elmenne Cim a kiadóba.

— **Elsőrendü budapesti masszirozó-** és tyukszemvágómester, ki jelenleg a vizgyógyintézetben működik, üres óráiban házakhoz ajánlkozik. Cim: Jánisch István, Füvészkert-u 4. vagy Szoboszlói-ut 2.

— **65 év óta közkedveltségnek örvendenek köhögésnél, rekedtségnél, torok- és légzési szervek működési zavarainál a világhirü Egger féle mellpasztillák.** Kapható mindenütt.

— **Helge Lindberg** finn mesterdalnok, ki tavaly óriási sikert aratott, közkivánatra zenekedvelők IV. bérleti hangversenyén énekel február 18—19 én. Jegyek Méliusznál.

— **Sápadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknél a természetes „Ferenc József" keserüviz szabaddá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodói és munkaképességet. Beható kórházi kisérletek alapján bebizonyult, hogy a Ferenc József viz szellemi munkásoknál, betegeskedő asszonyoknál és neuraszténiás embereknél rendkivül jótékony hatásu gyomor- és beltisztitó szer. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és fuszerüzletekben.**

— **A családi nevelés sikerének feltételei** cimen fog vasárnap délután 4 órai kezdettel Elefánthy Sándor ismert pedagógus előadást tartani az Iparoskör kulturdélutánján — A kulturdélután müsorát tarkitani fogja még egy szavalat is. — Belépti dij nincs.

— **Megérkezett a franciaországi magyar munkások negyedik szállitmánya.** *Budapestről jelentik*: Február 16 án reggel érkezett mng Hegyeshalomra a franciaországi munkások negyedik szállitmánya amely 91 emberből állott. Ebből 37 férfi, 27 nő és 27 gyermek. A munkások a határállomáson megejtett vámvizsgálat után Győrbe szállittattak, a munkásmegfigyelő táborba. Illetékes helyen ismételten felhivják a közönség figyelmét arra, hogy akik a hazaérkezett hozzátartozók számára lakást, vagy munkaalkalmat kivánnak biztositani, azt a szándékukat jelentsék be az I. foku rendőrhatóságnál.

— **Meghosszabbitották a billiárdverseny jelentkezési határidejét.** Lapunk egyik korábbi számában hirt adtunk már arról, hogy az Iparoskör tagjai részére billiárdversenyt rendez. A jelentkezési határidő február 15-én este 6 órára volt tervezve, azonban a megnyilvánult nagy érdeklődésre tekintettel a Kör vigalmi bizottsága elhatározta, hogy február 20 án estig még elfogadja a jelentkezőket. — Felkérjük ennélfogva mindazokat, akik a versenyen részt óhajtanak venni, hogy fenti időpontig feltétlen jelentkezzenek. Az Iparos-Kör Vigalmi Bizottsága.

— **Nem szabad a borjut megsimogatni** Medvés Szabó Gábor alsójózsai földmives, aki lopásért és becsületsértésért már többizben állott a törvény előtt, ismételten lopás vétségével vádoltan került a debreceni törvényszék Serly tanácsa elé. Legujabb büne, mint a vádirat mutatta, az volt Medvésnek, hogy a mult év junius elsején elakarta kötni Sinai Bálint ugyancsak alsójózsai földmives minden egyetlen vagyonát kitevő egyetlen borjuját. Sinai ugyanis pár hold bérelt földjét müvelte s hogy borjuja felügyelet nélkül ne maradjon, kihajtotta magával a földre, ahol egy fához pányvázta. Arrafelé járt a kérdéses időben Medvés Szabó is és nem vette észre, hogy a borjura, ha fél szemmel is, de ügyel a gazdája és el akarta a fától kötni. A tegnapi törvényszéki főtárgyaláson Medvés azzal védekezett, hogy ő nem akarta ellopni a borjut, csak me simogatni ment közelebb hozzá. Miután a vád nem nyert beigazolást, a biróság felmentette az ellene emelt vád alól Medvést, ami ellen azonban az ügyész felebbezést jelentett be az itélő táblához.

— **Jön Strogoff Mihály!**

— **Tükörgyártás, kirakatok tükrözése, antik csiszolt üvegezése Sipkovits**, Sziv u. 5—15. Telefon 3—58.

— **Vásárlás előtt tekintse meg a Kalapüzem selyemkalap ujdonságait. Piac-u. 9. szám.**

Közérdekü levelek

Házhelykiosztás az egyetemen. Mint ismeretes, az OFB előadója megtette javaslatát a megváltásra kiszemelt házhelyeknek az igényjogosultak közötti kiosztására. Ez a javaslat egyetemi körökben érthető és méltó megütközést keltett.

Az volt ugyanis a nagyon helyes kiinduló pont, hogy egyetemi tanároknak és tisztviselőknek, valamint altiszteknek az egyetem központi épületének közelében jelöljenek ki házhelyeket. Egyik első megbeszélés alkalmával az előadó biró ki is jelentette az érdekeltek megbizói előtt, hogy a Komlóssy-ut 31. sz. helyet, mely a leendő aulával éppen szemben van, szánta a professzoroknak; csak azt tette hozzá, hogy rajtuk kivül még Vásáry főjegyzőnek tart fenn egy telket. Ámbár a főjegyző ur saját fényes uri házában lakik s különben sincs rászorulva rekvirált telekre, a jelenlevők mégis belenyugodtak, remélvén, hogy ennek árán megszerezhetik legalább a többi telekrészt s azután igy a kőmüvesek elhelyezése is könnyebben fog menni.

E biztató kilátások után most mégis az a kellemetlen meglepetés érte az egyetemi urakat, hogy közülök csak négyen kaptak telket a kilátásba helyezett területen, a többit mind olyan városi, s jórészben városházi urak, kiket hivatásuk máskülönben éppen a város forgalmasabb helyeihez köt.

Ez a házhelykiosztási javaslat akaratlanul is a spekulációnak a malmára hajtja a vizet, mert világos, hogy mihelyt az egyetem központi épülete készen lesz, azoknak a telkeknek az értéke megsokszorozódik.

Az is különösnek látszik, hogy a négy professzor között kettő nőtelen ember, mig mások nagy családdal szoronganak szük lakásokban, sőt olyanok is vannak még mindig, akik másutt, igy többen a fővárosban, kénytelenek lakni lakáshiány miatt.

Nagyon feltünő volna, ha az OFB nem mutatna megfelelő érzéket a legmagasabb tudományos körök jogos érdekei irant. Már pedig a javaslat erre a föltevésre kényszerit. Tanároknak s tisztviselőknek lakóhe yeit a Nyulason jelöli ki, mely nemcsak költséges feltöltést kiván, nehezen közelithető meg és messze esik, hanem közbiztonsági viszonyai sem mondhatók kifogástalanoknak. Sőt az egyik nős professzor egyenesen a városnak az egyetemtől legmesszebb eső részén nyert házhelyet.

Bántó mellőzése a professzorok érdekeinek az, hogy az eredetileg nekik szánt hely juttatásában még egy különben bármily érdemes, de fiatal városi aljegyző is megelőzi őket, aki némelyiköknek még tanitványa is volt.

Ha a jogosulatlan befolyásoknak nehéz volt is ellenállni itt Debrecenben, reméljük, az OFB fent Budapesten ezek alól emancipálni fogja magát és kizárólag csak méltányossági szempontoknak enged döntésében.

Cionista előadás a Templomegyesületben. A „Debrecen“ cimü napilap f. hó 16. számában megjelent egy terjedelmes közlemény: „A magyar kultura nagy hóditása Palesztinában“ cim alatt, — melyhez szabad legyen a következő észrevételemet hozzáfüzni, — nem mint annak bármely részét is kritika tárgyává tehessem, azt nem, semmi esetre sem akarom, mert én Palesztinában ugysem voltam, egyáltalában odamenni nem is akarok, — ezek szerint az ottani viszonyokat nem ismerhetem, — sőt nem is érdekelnek, de amint a szóban forgó cikket olvastam, nem megörvendeztettek, hanem tollat adtak a kezembe a szóban forgó cikk következő sorai.

„A magyar cionista zsidóság egyik nagytudásu és ügybuzgó vezére, Székely Béla a Magyar Zsidó Palesztina Egyesület főtitkára néhány hónap óta Magyarországon tartózkodik, hogy a nagy célt propagálja ismeretterjesztő előadás keretében. A kiváló tudásu főtitkár tegnap Debrecenbe érkezett és a Kálvinisták Templomegyesületében fog előadást tartani Palesztináról, amelyet mozgófényképpel kisér.“

Igy szól e hiradás . . . Én mint tőzsgyökeres nagynevü ref. papi család egyik tagja és leszármazottja is, eléggé jogosnak tartom magamat, hogy eleve tiltakozzam ezen hallatlan hiradás ellen, (melyet ugyan nem is hiszek?) hogy az a „kiváló tudásu“ Székely Béla, a zsidó egyesület titkára, a debreceni Kálvinisták Templomegyesületében tartsa propaganda előadását a zsidóországról, Palesztináról! Ki engedte ezt meg — hiszen ez nem tartozik a „felekezeti“ béke fentartásához; Mi reformátusok, nem rendeztük a mult presbiteri konferenciát, a hollandi miniszter előadását sem a Pásti-közön, sem a Deák Ferenc-utca 8. sz. alatt! Pedig az összes templomaink kicsinynek bizonyultak. Sokkal magasztosabb hivatása van a Kálvinista Templom Egyesületnek, (melynek magam is tagja vagyok) minthogy ottan Palesztináról vetitett képekkel, a debreceni, Galiciából bevándorolt zsidóságnak előadások tartassanak. Ez képtelenség is, — ilyennek megtörténni semmi szin alatt sem szabad. Szeresse bárki a vallását, szeresse bárki Palesztinát, de hogy mentől könnyebben hozzá férhető lehessen az az ut, amely odavezet, azzal kell könnyiteni, hogy ne legyen kötelező a héber nyelv teljes tudása, hogy mentől többen, minél előbb oda mehessenek azok, akik oly nagyon szeretik Palesztinát, még valláskülönbség nélkül is.

Fölhivom ezzel minden ref. presbiter és egyházi hatóság figyelmét arra, hogy akadályoztassék az meg, hogy a hirdetett előadás megtartassék a Kálvinisták Templomegyesületében, már csak azért is, mivel mi, tagok sem óhajtjuk mindnyájan és talán a nagytekintetü presbiter urak sem, hogy ez megtörténhessen, legfőképpen azon elv alapján sem, melyet legutóbb egy magasabb egyházi méltóság személyesen kijelentett: „hogy mindenki a saját háza előtt seperjen!“ (*n. y*)

—

— **Adóügyi és számtartási tanfolyam Debrecenben** A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara gazda és haszonbérlő érdekeltségének régi kivánságát hozza teljesülésbe most, amikor elhatározta, hogy február 23—26 napjain a délutáni órákban Debrecenben adóügyi és számtartási tanfolyamot rendez, amelyen az adóügyi szakismeretekben kevésbé jártasok előtt is könnyen megérthető népszerü módon ismertetve lesznek mindazok az adóügyi, számitási és becsléstani szakismeretek, amelyek bonyolult adórendszerünk mellett az adóbevallások helyes elkészitéséhez nélkülözhetetlenek. A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara tanfolyamára a hivatalos órák tartama alatt a Kamara Hunyady-utca 5. szám I. em. alatt levő hivatalos helyiségében le het jelentkezni.

— **Jön Gigolo!**

— **Magyar lányok hozománya,** T. Kálmánchelyi Irén szakácskönyve. Kapható a Hajdufölde könyvosztályában

SZINHÁZ

A Csokonai-szinház műsora:

Csütörtök délután 3 órakor: Hajtóvadászat. Ifjusági előadás.

Csütörtök este D) bérlet: Enyingi Török Balint.

Péntek, A) bérlet: Enyingi Török Bálint.

Szombat, B) bérlet: Enyingi Török Bálint.

Enyingi Török Bálint

(Szathmáry Zoltán történelmi drámája 4 felvonásban.)

A zsurnalisztát, aki egy életen keresztül robotosa a pennának, s napjai a hirlapirás közkatonáinak csukaszürkéjében nyomtalanul tünnek a semmiségbe, emberileg megérthetően, sokszor elfogja a sóvárgás a szépirodalom magasabb régiói, vagy a szinpad festett világa felé. Szathmáry Zoltán pedig abból az ujságiró generációból való, amelyet az elmult évtizedek romantikusan tulzó szemlélete egyszerüen összetévesztett az alkotóerővel megáldott irókkal, s akiktől igy valósággal a közfelfogás követelte meg a hangulatos lirai versikéket, — esetleg az öt felvonásos tragédiákat, — akárcsak a csokornyakkendőt, vagy a nagykarimáju kalapot, mint az iró-bohémség külső ismérveit.

A hirlapirásnak ez a regényes lovagkora azonban már a vidéken is rég a multé s igy bizonyos meghatottsággal vártuk a függöny felgördülését a *Török* Bálint reprizén, mint amely visszaidézi az elmult boldog békeévek édes izét: mikor még dijakat osztottak a vidéki irodalmi társaságok s e dijak koszorujáról álmodott iróasztala fiókjába rejtett ötfelvonásos szomorujátéka felett minden maturandus diák . . .

A mi kritikai rovatunknak tradicióvannak. És igy kénytelenek vagyunk a szerző magasabb törekvéseinek lojális elismerése mellett is megállapitani, hogy kár volt ezzel a reprizzel a multról szőtt szép illuziókat szertetépni.

Enyingi *Török* Bálint hatalmas, markáns alakja a magyar históriának Tinódi Sebestyén krónikája óta Arany János és Gárdonyi Géza márványba faragták a debreceni földesur, a robusztus magyar *irodalmi* alakját. Szathmáry szindarabja pedig pipogya nőcsábászt torzit ebből a hősből, akinek méltán kiálthatja remegő ábrázatába a Nagy templom előtti téren (!) az elhagyott szerető: Te hitvány, te cudar! Hitvány valóban ebben a beállitásban s silányságát nem pótolja a retorika, sem a bombasztok puffogása, amelyek nem államférfira, de inkább vidéki vezércikk iróra vallanak

Amennyire nincs sem történelmi, sem irodalmi, sem lélektani valósága *ennek* a Török Bálintnak, éppoly csinált, papirmasészerü a többi alak is, akik egy szentimentálisan való szinütlen mese szirupjában pocsognak, miközben szüntelen árad ajkaikról a körmondatok, frázisok hig zápora.

„Szép szavakat mondasz, asszony, — kiált fel a harmadik felvonásban egy elkeserült török pasa, — de nincs magva, mint az éretlen gyümölcsnek.“ Bizony, ez áll férfira, asszonyra egyaránt ebben a folyton szónokló, toasztozó négy felvonáson keresztül, mignem a derék hős egy félóra hosszant ujból és ujból belefog a legkülömbözőbb bucsutirádákba s egy jótékony élőképpel bevégzi szenvedéseit.

Történelmi szinmü ez? Hiszen az egész szentimentális szerelmi história hangosan hirdeti a maga valótlanságát. A miliő teljesen hamis, a XVI. század magyar alakjait legalább három század választja el nyelvben, gondolkodásmódban, cselekedetekben ezektől a modernségükben is élettelen *szerepektől.* (Kétszer is megtörténik, hogy a szerző naiv versezeteket adat elő a darabban szereplő lantos diákokkal, amelyekhez egy önképzőkörnek talán igen, de Tinódy korának semmi köze sem lehet.)

Tragédia? De hiszen ez a hitvány fráter, akit a darabban Török Bálintnak neveznek, házasságtörésével egyáltalán nem válik tragikus hőssé.

A darab felépitése: egyórás expositió, holtponton vekengő második felvonás, — mindkettő számos fölösleges és indokolatlan jelenettel, itt ott zenétlen operett részletekkel (a II. felvonás Mártonfalvi — Ilonka együgyü operettegyüttes s egy ok nélkül kettészelt végeláthatatlan III—IV. felvonás, amelyben olyan trükkök fordulnak elő, amiktől már Kotzebue is fölényesen fordult el. (Pld. a gonosz nő a szultán sátorának fogságából hamisitott szultáni oklevéllel akarja megmenteni hősét!)

A darab technikája: ugy mondhatnók a *kétember-szisztém.* A szinen mindig két-két ember van, akik tapintatosan helyet adnak a következő kettőnek s aztán akció helyett elmondják, hogy mtt tesz és mit érez a hős, vagy hősnő.

Humor, ami enyhitené a darab száraz vezércikk tóaszt szóáradatát nem fedezhető fel sehol, ellenben fölöttébb izléstelennek és kegyetlennek tartjuk a második felvonás vallásháborus végjelenetét.

A végeredmény: Török Bálint valóban tragikus alakját kár volt ebbe a kispolgári elgondolásu Sardou sémába belekeverni, amely ezzel a beállitással még ifjuság: előadásnak is csak illuziórontó, minden kardcsörtető hangoskodása mellett is.

A rendezés, eltekintve attól a pajzán kilengéstől, hogy mindkét szereplő katolikus pap szerepét fölöttébb jellegzetes arcu müvészekre bizta, megtett minden tőle telhetőt. A Remete-féle stilusgixereket kellemesen nélkülöztök, — hogy a tragikus páthosz hamisan hangzott ezen az estén, az nem a rendező hibája. Jellemalakitásról amugy is alig lehet itt beszélni: élettelen sémák ágáltak a szinpadon, mint egy mükedvelői ünnepség szavalódobogóján.

A cimszerep silányságból és szószátyárkodásból összegyurt alakjába *Thuróczy* Gyula vitt nagy erőfeszitéssel némi férfiui gerincet. *Halasy* Mariska minden értékes müvészi készsége dacára is közönséges és valószinütlen maradt Kardossné „nagyasszony“. A cimszerep felesége, ez a Liszny-y kifejezésével élve, *szinméz angyal Hermann* Manci buzgó igyekezete ellenére, akit egyénisége egyébként sem predesztinál patétikus történelmi szerepekre, egyszerü jószándék maradt. Ilouka, *Dolgos* Ida által személyesitve bájos és üde operettfigura lett volna, de a XVI. század Debrecenjéből bizonyára kiseprüzik a városi statutumok alapján, amelyeket annyit emlegetnek a mellékszereplők.

Balázs Mária az elsőfelvonásbeli indokolatlan veszekedése után letünt a szereplés szinpadáról. *László* Gyula, mint felvizezett Tiborc, *Csolnakossy* pedig a török basa szerepében példáját adták, mint kell mozogni egy történelmi darabban. A többi daliák általában nehezen viaskodtak a szö

vevényes körmondatokkal s dicséretet csak a két diák, *Rajz* és *Nádosi* érdemelnek rokonszenves alakításukkal. *Antóknak* nincs helye drámai szinpadon s az ügyes *Püspöki* Rózsin kivül *Tamas* Benő sem tudta, mit kezdjen fölösleges szerepével.

A direkció számára pedig csak annyi szerény megjegyzésünk volna: ha már végre szükségesnek látja a történelmi drámák előadását, maradjon meg Herczeg Ferenc, vagy a Harsányi Kálmán Ellákja mellett. Ha pedig avultabb technikáju történelmi darabokkal akarja nevelni a publikum hazafiságát és historiai öntudatát, Kisfaludy „Tatárok Magyarországon" cimü darabjától a Szigligeti „Rákóczi"-áig száz és száz dráma van, amely előbbrevaló a Csokonai-szinház szinpadán, mint az Enyingi Török Bálint. —**váry.**

—

Mozgószinházak közleményei:

Vigszinház

Csütörtök:

Egy közismert filmmüvet hozunk vászonra a közönség kivánságára. Hugó Victor világhirü regénye A notredamei toronyőr, 12 felvonásban. Quasidimo szerepében Lon Chaney, az alakitó művészet királya e szerepében csaknem hihetetlent produkál. Legmegragadóbb jelenet az, amidőn a kapitányt leszurja, önvallomásával a leányt megmenti, azonban a leány irtózattal fordul el tőle, a szörnyetegtől. Ez az ugy kiállitásban, valamint plasztikaizmusban első rangu film megérdemli azt a nagy érdeklődést, amellyel a közönség irányában remélhetőleg lesz is.

Apollo

Henry Murger világhirü Bohémvilág cimü regényének filmváltozata, Bohémek, 10 felvonásban. Ezt a közismert témát, amelyet a közönség az operából is ismer, elsőrendü feldolgozásban vitte filmre a hires rendező King Vidor. De maguk a szereplők is elsőrendüek. Mimi szerepében Lilian Gish, elsőrangut nyujt, a szerep mintha egyenesen neki lett volna irva. Partnere a dalias, közismert John Gilbert szintén elsőrendüen oldja meg könnyü, de sokszer drámai erőt követelő szerepét. Megelőzik: Szalon sportmann és Abel és Mabel, bohózatok.

Meteor-mozgó

Csütörtökön:

»A sötétség leánya«, nagy kalandtörténet 8 felvonásban. Főszerepben: Collen Moore! Előadások 6 és 8 órakor!

HANGSZEREK:

Huzóharmonikák
Pengő 6.75-től
Hegedü Pengő 5.85 től
Klarinétok P. 10.00-től
Gitárok P. 14.75-től
Gitárcitárok P. 13.20-tól
Beszélőgépek 28.— től
stb
Közvetlen szállitás a gyártási forrástól! 14 ezer elismerőlevél! — Külön magyar osztály. Kérje levelezőlapon (16 fill. bélyeg) képes főárjegyzékünket, melyet díjmentesen küldünk.
Meinel és Herold hangszergyár
Klingenthal 1480. szám. (Csehország)

Figyelem!

Ha nincsen jó kenyere, siessen Reszler pékhez! Kevés pénzért sok jó kenyér kapható Reszler péknél.
Bethlen-utca 76. péküzlet.

A TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.90

Budapest 90.90.—, Berlin 123.20.—, Newyork 519.87.50, London 2522.— Páris 20.42.50, Milano 22.40.—, Prága 15.40.50, Szófia 3.75.—, Belgrád 9.13.50, Bukarest 3.—.—, Varsó 58.10.—, Bécs 73.22.50, Hollandia 208.02 50, Brüsszel 72.30.—.

Hivatalos devizaárfolyamok

Angol font 27.72—27.88, belga 79.40—79.75, cseh korona 16 90—16.93, dán korona 152.25—152.90, dinár 10.02—10 07, dollár 569—571.40, francia frank 22.45—22.85, hollandi forint 228.50—229 50, lengyel zloty 63.10—64.60, lei 3.21—3.31, leva 4.10—4.18, lira 24.60—25 05, német márka 135.35—135.85, osztrák schilling 80.375—80.725, norvég korona 146 80 147.45, svájci frank 109.90—110.30, svéd korona 152.40—158.05.

Gabonatőzsde

A készárupiacon a külföldi kereslet megcsappanása miatt jelentéktelen volt a forgalom. Belföldi számlára is elenyészően kis tételeket vásá olnak. A 76 kg.-os tiszavidéki buzát 33.20 33.80, az egyéb származásu buzát 32.60—33.30 pengővel jegyezték A rozs ára 26 26 10 pengő között mozgott budapesti paritásban.

A liszt- és őrleménypiacon a lisztárak nem változtak, azonban már esedékesnek tartják a lisztárak csökkentését és azt hangoztatják, hogy ha a gabonafélék ára emelkedik. a malmok azonnal emelik lisztáraikat, viszont napokig várnak a lisztárak csökkentésével, ha a gabonanemüek olcsóbbodnak.

A terménycikkek piacán a tengeri iránt élénk az érdeklődés s mivel ebből a cikkből a kinálat kielégitő, a forgalom meglehetősen jelentékeny. A tengerit 19.60—20 pengővel jegyzik. A többi terménycikknél a kinálat hiánya miatt csak névleges árak alakulnak ki A takarmányárpát 22 23.40, a zabot 20 80—21.40 pengővel jegyzik budapesti paritásban. A magpiacon a tökmagot állomásról 32.40 pengővel kinálták.

Álla v sár

A sertésvásáron tartott volt az irányzat. Árak: zsirsertés öreg Ia 1.48—1.50, IIa 1.40—1.46, fiatal nehéz 1.56—1 58, közepes 1.44—1.53, angol hussertés 1.62—1.86, süldő 1.62 pengő. — Vágóhidi zártvásár. Felhajtás 135 darab sertés, mely mind elkelt. Szalonna nagyban 1 52 1.56, lehuzott hus 2—2.12, zsir 1.80 pengő — A borjuvásáro i lanyhult az irányzat. Árak: Ia 1.48 1.52, kivételesen 1.60, IIa 1.32—1.40, bárány 1.36 pengő kg.-ként.

Nyilttér

Tavaszra

az összes előkelő fővárosi divatszinek festését és alkalmi női és férfi ruhák vegytisztitását készitem.

Biró

Festő és tisztitó müintézet (Bikaudvar és Péterfia-u. 30.)

Aranyéremmel kitüntetve, 1926

Debrecen

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Talizmán sósborszesz

üdit, erősit, fiatalit.

Gyártja: **Dr. Szelényi Árpád** vegyészeti gyára, **DEBRECEN.**

Kiváló háziszer szesz és menthol tartalmánál fogva használható **borápoló** (kozmetikai) szernek. — Egy kávéskanállal a mosdóvizbe, néhány kanállal a fürdővizbe téve üditően hat. Vizzel higitva **borotválás** után az arcbőr lemosására, továbbá a fejbőr és fáradt testrészek beörzsölésére kiválóan alkalmazható. Munkások, sportemberek nélkülözhetetlen izomerősitő szere

Kapható mindenütt.

Visszamaradt téli áruinkat

a legolcsóbban bocsátjuk eladásra:

Fekete téli kabát plüsch béléssel saál gallérral . .	88·— P
Szőrmés mikádó .	80·— P
Átmeneti szükségleti kabát . . .	40·— P
Rövid téli kabát .	40·— P
Férfi öltöny . .	40·— P

Óriási választékban kaphatók a

„HAJDUSÁGI"

férfi-, fiu- és gyermekruhaáruházában

Piac 67. Vármegyeházzal szemben

A világ legszenzációsabb könyve

Most jelent meg magyar nyelven a világ leggazdagabb emberének

HENRY FORD

amerikai multimilliárdosnak

A NEMZETKÖZI ZSIDÓ

cimü nagy munkája

„A zsid kérdés megoldása elsősorban a zsid k dolga; — ha nem teszik, majd a világ oldja meg."

(Henry Ford: a Nemzetközi zsidó II. kötet 179. oldala.)

Ára 5 pengő

Kapható a „Hajduföld" kiadóhivatalában

RÉCSEY LAJOS VENDÉGLŐJE

Havi abona 48 P.

CSAPÓ-UTCA 65.

Mindenfele bel- és külföldi

szén

k. ksz. tojásbrikett,

Tüzifa

bük és tölgy csontszáraz minőségben. **Retorta bükfaszén** kicsinyben és nagyban hazhozszállitva is

Gabányi Sándor Utóda

Debrecen legrégibb cégének a legolcsóbb napi áron beszerezhető

Csapó-u. 28. Telefon 4-49.

Mosott rongyot

ves a

Hajduföld nyomdája Piac u. 59. sz.

Cukor-, gyomor-, bél-, vese- és szivbetegeknek, üdülni kívánóknak

reumásoknak és hószpényeseknek legszebb téli üdülőhely

Szent Margitszigeti Szanatorium

Soványító és hizó kurák. Kénes forrás-fürdők a lakószobákban. Röntgen. Rendkívül olcsó árak. Klinikai osztály. Kényelmes autóbuszközlekedés a városból. Telefon: 8-48. Sürgönycim: „Budapest Margot".

JÓZSEF FŐHERCEG SZÁLLODA

Budapest, VIII. Baross-tér 2. sz.

A keleti pályaudvartól két perc

Teljesen átalakítva, hideg, melegviz fürdő, központi fütés, lift, telefon áll a nagyérdemü közönség rendelkezésére

Feltünő olcsó árak:

szobák már 2·40 pengőtől kaphatók.

Cséplőgarnitura

nyolc lóerő, használt

II eladó II

Reviczky uradalomban Nyirmártonfalva, Pa Bagos. Bármikor megtekinthető.

Eau de Cologne hypre

DEMON a legjobb

Illata igen kellemes és tartós.

Ára rendkivül mérsékelt!

Kizárólag jobb szaküzletekben vásárolhatja, ahol nincs raktáron, ott ne hagyja magát értéktelen utánzatokkal megtévesztetni.

Zsirosszóda

szappanfőzéshez a legerősebb fokban ezent ált minőségben, nagyon olcsón kapható Stern festéküzletében Piac-u. 10. a Bikával szemben. Győződjön meg saját érdekében egy vétellel!

A debrecenieknek találkozóhelye

Budapest elsőrendü,

modern családi szállója az

SZÁLLODA

ISTVÁN KIRÁLY

SZÁLLODA

V., PODMANICZKY-UTCA 8. SZ.

Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás központi fütés, lift, meleg vizszolgáltatás, modern és kényelmet nyujtó berendezés. A nyugati pályaudvar közelében

FESTEK minden színre! Bőrkabátokat, szőrméket és mindennemü ruhákat. Vegyileg tisztitok, mosok. Fehérneműeket hófehérre, tükörfényes ingek, gallérok. — Vidékieknek posta utján gyorsan, pontosan intézem el

Libándy András Péterfia-utca 4

STEINER

◀▶ JÓZSEF ◀▶

VAROSI INGATLANFORGALMI ◀▶ IRODA ◀▶

DEBRECEN, PIAC-UTCA 19. II. EMELET

TELEFON 624. SZ.

Ajáni házakat bel- és külvárosban, ugyszintén szőlőket nagyon olcsó árakban. Közvetit 1, 2, 3 szobás lakásokat. — Kereskedők ügyfeleim részére házakat belvárosban beköltözhető lakásokkal.

Főpiacon szép üzlethelyiség portállal átadó lelépéssel.

Sestában, Andrássy-ut 87. számu 437 négyszögöl szőlő 15 milliőért eladó.

Füszerüzlet forgalmas helyen lakással, berendezéssel 15 milliőért azonnal átadó.

RHEUMA

legkellemesebb hatásos gyógyszere

Salvator Forrás!

„Kondorosi Csárda"

promt kiadó.

Értekezhetni Petermann, Csapó-utca 98.

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

1927 április 30—május 9

Rendezi a

Budapesti Keresk. és Iparkamara

VÁMSZABADRAKTÁR

Bel- és külföldi szállitási és utazási kedvezmények.

Visumkedvezmény.

Kiállitóknak és látogatóknak felvilágositást nyujtanak:

Budapesten a Vásá iroda (V. Alkotmány-utca 8) DEBRECEN: Kereskedelmi és Iparkamara

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

KÜLÖNBEJÁRATU utcai butorozott szoba azonnal kiadó Gönczy-utca 5. Kollégium mögött. 320

MÁJUS 1-re 2 tágas szoba és mellékhelyiségekből álló lakásért jobb mellékutcán 5—6 millió K lelépést fizetek. Cim leadandó a kiadóban. 323

KÉT szoba, fürdőszobás lakás kiadó. Király utca 9 29

KÉT SZOBA, KONYHA kiadó Vigkedvü Mihály-utca 28.

Ajánl

HOLGYEK JELSZAVA. Csipkét csak Binéthnél (Hatvan utca 1.) vásárolunk, mert a legolcsóbb és a legnagyobb választékkal rendelkezik. 308

BÉRSZÁNTÁST, tavaszi vetőszántast, ugarolást és terlótörést vállalok kettő drb petróleum-traktorral. Cim Józsa Jenő Csengersima (Szatmármegye) 301

Kereset

KVÁRTÉLYOS felvétetik. Bővebbet a házfelügyelőnél, Piac utca 59. szám. 30

SZALMÁT nagyobb mennyiségben is veszünk. Mütrágyagyár, Szent Anna-utca 64. 315

NÉMET leány 5 éves fiugyermek mellé felvétetik, Török Bálint-u. 18.

TRÁGYÁT kifuvarozva gyárunkba megveszünk. Mütrágyagyár Szent Anna 64. 316.

KONYVKOTÉSZET teljesen berendezve, bérbeadó. Értekezhetni Antalfy könyvkereskedésben, Szent Anna-utca. 333

MINDENFÉLE gépeket megvételre keres Kiss-iroda, Csapó u. 8. 11

KOMOLY szolid uriember feltétlen keresztyén uricsaladnál vagy magánosnál csinosabban butorozott vagy butor nélküli szobát keres azonnalra vagy elsejére, lehetőleg teljes ellátással. Cimek lezárt borítékban a törvényszék épületében levő fodrásznál adhatók be. 331

KITUNŐ referenciákkal rendelkező kizárólag csemegés és jó kirakatrendező keresztény segédet keresünk azonnali belépésre. Ajánlatok az összes bizonyitványmásolatokkal felszerelve, a fizetési igények feltüntetésével a nyiregyházai „Hangya" szövetkezet igazgatóságához, Nyiregyháza küldendők. 332

KERTSÉGBEN vagy telepen, egyszobás, konyhás lakást kerti földdel, hol magam lakhatom, nagy bér melleti keresek haszonbérbe. Kiss, Csapó utca 8 10

Eladás

Frakk, szmoking és zsakett

kölcsönzőintézet

Végh, Vár-utca 2.

JÁCINT és tulipán virágzó cserepes növények olcsón kaphatók, virágcserepet megvételre keresek. Simonyi ut 9. Telefon 903. 309

ELADÓ jókarban levő stráfszekér, 1 par hámos lószerszám. Hajó-utca 2. szám.

ELADÓ Kerekes-telep Rudolf utca 42. számu ház szőllővel, valamint egy 300 négyszögölos üres telek. 325

SZOBAFESTÖK FIGYELMÉBE. Iparom beszüntetése miatt egy teljesen uj szobafestői és mázolói felszerelés a legujabb mintákkal eladó. Cim: Karalyos József festő, Derecske. 109

ELADÓ egy kétsütős francia sparherd és gázlámpák. Péterfia 73. 335

A könyvpiac szenzációja!

Ismét kapható a

TALMUD

Luzsénszky Alfonz kitünő magyar forditásában. — Függelék: „A Sulchan Aruch". Az ügyészség által elkobzása után ujból engedélyezett szenzációs érdekességü forditás megvásárolható a „HAJDUFÖLD" könyvosztályában. — Ára 40.000 korona

Mindennemü szerelési anyagok

villamos házi készülékek, különleges ujdonságok nagy raktára. Villamos reklámtáblák, automaták pislogó **reklámkörték**

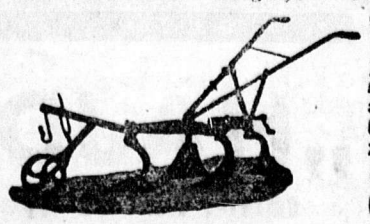
Simon Jenő József kir. herceg-u. 1. sz.

Közvetlenül a Bika-fürdő bejárata mellett.

Bagi és Társa, Kaba

gépgyára és hengermalma

Telefon: 5. —o— Sürgönycim: BAGI, KABA —o— Alapitva 1897. évben.

SZÁLLIT mindenféle **gazdasági gépeket**, javitott rendszerü **kapálóekéi** a legelterjedtebbek, átalakit **magánjáróka**, **kövült gépalakatos, vasesztergályos, rézön ő, kazán és autogénhegesztő munkákat, malomhengerek csiszolását és rovátkolását.**

Kutfurási vállalata teljes szavatossággal készit uj ártézi kutakat bármely mélységre, végez próbai furásokat és elapadt ártézi kutak rendbehozását. **„Cässe" traktorok képviselete.**

Nyomatott Nemzeti Könyv- és Lapkiadóval. nyomdájában Debrecen, Ferenc József-ut 59. — Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat